

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 15.12.2015 r.
COM(2015) 638 final

2013/0136 (COD)

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

dotyczący

stanowiska Rady w pierwszym czytaniu z myślą o przyjęciu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie chorób przenośnych zwierząt (prawa o zdrowiu zwierząt)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

dotyczący

stanowiska Rady w pierwszym czytaniu z myślą o przyjęciu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie chorób przenośnych zwierząt (prawa o zdrowiu zwierząt)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

1. PRZEBIEG PROCEDURY

Data przekazania wniosku Parlamentowi Europejskiemu i Radzie 6 maja 2013 r.
(dokument COM(2013) 260 final – 2013/0136 COD):

Data wydania opinii przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny: 10 grudnia 2013 r.

Data uchwalenia stanowiska Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu: 15 kwietnia 2014 r.

Data przekazania zmienionego wniosku: [*].

Data przyjęcia stanowiska Rady: 14 grudnia 2015 r.

* Biorąc pod uwagę przebieg nieformalnych dyskusji między Radą a Parlamentem Europejskim, które miały miejsce po pierwszym czytaniu w Parlamencie Europejskim, Komisja nie przygotowała zmienionego wniosku, lecz wyraziła swoją opinię na temat poprawek Parlamentu w dokumencie „Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors des sessions d'avril I et II 2014” [komunikat Komisji dotyczący działań podjętych w sprawie opinii i rezolucji przyjętych przez Parlament w trakcie sesji I i II w kwietniu 2014 r.] (dokument SP(2014) 471 z dnia 9 lipca 2014 r.).

2. PRZEDMIOT WNIOSKU KOMISJI

Celem wniosku Komisji jest wprowadzenie jednego aktu prawnego, który regulowałby całość kwestii zdrowia zwierząt w Unii w oparciu o zasadę, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”. Wniosek ma na celu udoskonalenie norm i stworzenie wspólnego systemu służącego lepszemu wykrywaniu i zwalczaniu chorób oraz opanowywaniu zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa żywności i paszy w skoordynowany sposób.

Ten ulepszony system umożliwi podmiotom działającym w ramach łańcucha żywnościowego, takim jak rolnicy i weterynarze, szybkie reagowanie na rozprzestrzenianie się chorób i ograniczanie go, a także pozwoli zminimalizować jego wpływ na zwierzęta i konsumentów.

Ponadto wniosek wprowadza kategoryzację, ustalenie priorytetów oraz wykaz chorób, które wymagają interwencji na poziomie Unii, dzięki czemu umożliwia podejście oparte w większym stopniu na ocenie ryzyka oraz odpowiednie wykorzystanie zasobów.

Zapewnia się w nim wystarczającą elastyczność pozwalającą dostosować środki dotyczące zdrowia zwierząt do różnych zakładów i uwarunkowań lokalnych, zwłaszcza w odniesieniu do wymagań dotyczących rejestracji i zatwierdzania zakładów, a także utrzymywania zwierząt oraz produktów.

Na szerszą skalę Unia dąży do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”. Wniosek w sprawie zdrowia zwierząt wspiera realizację tych nadrzędnych celów poprzez ograniczenie ryzyka wystąpienia negatywnych skutków gospodarczych, społecznych i środowiskowych wynikających ze złego stanu zdrowia zwierząt lub wystąpienia ognisk chorób zwierząt; a jednocześnie – poprzez zwiększanie bezpieczeństwa ekonomicznego i dobrobytu posiadaczy zwierząt, szczególnie rolników – przyczynia się do realizacji celu, jakim jest inteligentny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu.

Ponadto ramy prawne muszą być wystarczająco elastyczne, a przy tym wystarczająco solidne, aby umożliwiać skuteczną reakcję UE w przypadku poważnych zmian klimatu oraz pojawiających się nowych i nieznanych zagrożeń, a także aby pozwalać na szybkie dostosowanie do nowych osiągnięć naukowych i norm międzynarodowych.

3. UWAGI DOTYCZĄCE STANOWISKA RADY

3.1 Uwagi ogólne

Wniosek Komisji został przekazany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w dniu 6 maja 2013 r. Parlament Europejski przyjął swoje stanowisko w pierwszym czytaniu w dniu 15 kwietnia 2014 r., popierając główne cele wniosku Komisji. W szczególności Parlament Europejski wyraził poparcie dla zasady, że lepiej zapobiegać niż leczyć, i z zadowoleniem przyjął próbę połączenia obecnych rozproszonych przepisów dotyczących zdrowia zwierząt w jeden zestaw zasad. Uznał także zakres proponowanego aktu, który dotyczy przenośnych chorób zwierząt, i z zadowoleniem przyjął podejście „Jedno zdrowie”, w ramach którego ustanowiono wyraźny związek pomiędzy dobrostanem zwierząt a zdrowiem zwierząt i zdrowiem publicznym. Ponadto Parlament Europejski zaapelował o równowagę między przewidywalnością a elastycznością. W stanowisku Parlamentu Europejskiego zawarto 331 poprawek do pierwotnego wniosku Komisji.

Komisja nie przedstawiła zmienionego wniosku. W komunikacie skierowanym do Parlamentu Europejskiego Komisja stwierdziła, że może przyjąć w całości, częściowo, co do zasady lub pod warunkiem preredagowania 106 z 331 poprawek, ponieważ doprecyzowałyby one lub ulepszyły wniosek Komisji i są zgodne z jego ogólnymi celami. Ze względu na brak stanowiska Rady w tym czasie i aby nie naruszać roli Komisji w ułatwieniu porozumienia między współprawodawcami w późniejszym terminie, stanowisko Komisji w sprawie poprawek Parlamentu było raczej zachowawcze i polegało na obronie wniosku Komisji.

Po przyjęciu przez Parlament Europejski stanowiska w pierwszym czytaniu kontynuowano nieformalne dyskusje między Parlamentem Europejskim, prezydencją Rady a Komisją, aby

osiągnąć porozumienie na etapie wspólnego stanowiska („wczesne porozumienie w drugim czytaniu”).

Dyskusje te okazały się owocne, a wnioski z nich znalazły odzwierciedlenie we wspólnym stanowisku Rady, które przyjęto kwalifikowaną większością głosów w dniu 14 grudnia 2015 r.

3.2 Poprawki Parlamentu Europejskiego przyjęte przez Komisję i włączone w całości, w części lub co do zasady do stanowiska Rady w pierwszym czytaniu

Tytuł wniosku: Parlament Europejski zaproponował nowy tytuł wniosku, aby bardziej precyzyjnie oddać jego ukierunkowanie na przenośne choroby zwierząt. Rada w swoim stanowisku zgodziła się i zaproponowała nieznaczne przeredagowanie. Ze względu na znaczenie polityczne tego nowego tytułu oraz fakt, że wniosek faktycznie koncentruje się na przenośnych chorobach zwierząt, Komisja akceptuje tę zmianę.

Kategoryzacja chorób zwierząt i nowo występujących chorób: Parlament Europejski zaproponował w swoich poprawkach 83–87 nowe brzmienie objaśnienia grup kategorii chorób zwierząt przewidzianych w art. 8 wniosku Komisji. Rada włączyła te poprawki do swojego stanowiska z zastrzeżeniem pewnych zmian redakcyjnych. Objasnienie to jest możliwe do zaakceptowania przez Komisję.

W sprawie nowo występujących chorób Parlament Europejski w poprawkach 176 i 177 zwrócił się o wprowadzenie większej liczby środków oraz ich większą przejrzystość. Zmiany te nie były jednak idealnie umiejscowione w tekście. Rada podzieliła obawy Parlamentu Europejskiego dotyczące przejrzystości środków związanych z nowo występującymi chorobami i zaproponowała nowy artykuł. To kompromisowe rozwiązanie, które odpowiada na obawy obu współprawodawców, jest możliwe do przyjęcia przez Komisję, ponieważ przewiduje bardziej przejrzyste przepisy dotyczące pojawiających się chorób.

Uchylenie rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 w sprawie identyfikacji bydła i etykietowania wołowiny: Parlament Europejski zaproponował w poprawkach 38, 324 i 328 utrzymanie rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 w sprawie identyfikacji bydła i etykietowania wołowiny, które we wniosku dotyczącym zdrowia zwierząt zamierzano uchylć. Komisja wyjaśniła, że chociaż we wniosku zaznaczono, że całe rozporządzenie (WE) nr 1760/2000 zostanie uchylone, zamierzeniem Komisji nie było uchylenie części, które dotyczą etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny. Kwestię tę omawiano także w Radzie, która zaproponowała w związku z tym zmianę wniosku. Komisja zgadza się ze stanowiskiem Rady i dlatego akceptuje zachowanie tytułu II rozporządzenia (WE) nr 1760/2000, który dotyczy etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny oraz wykracza poza zakres wniosku w sprawie zdrowia zwierząt.

Co więcej Parlament Europejski zauważył, że ostatnio zmieniony art. 22 rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 przewidywał stałą liczbę kontroli w odniesieniu do identyfikacji i rejestracji bydła. Komisja uważa, że takie opisowe przepisy są niepotrzebne, ponieważ są już przewidziane we wniosku Komisji dotyczącym rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych (COM(2013) 265, 2013/0140/COD). Parlament Europejski pragnął jednak uzyskać zapewnienie utrzymania równego poziomu kontroli bydła w przyszłości, co zostało odzwierciedlone w nowym motywie.

Dobrostan zwierząt: Parlament Europejski w swoich poprawkach nr 5, 99 i 202 zażądał, aby dobrostan zwierząt był uwzględniany przy opracowywaniu lub wdrażaniu środków

dotyczących zdrowia zwierząt. Wniosek Komisji zawierał już wymóg systematycznego uwzględniania dobrostanu zwierząt przy rozważaniu skutków chorób i środków zwalczania chorób. Poprawki Parlamentu Europejskiego, które wzmacniają ten zamiar, zostały uznane za możliwe do przyjęcia przez Komisję i poparte przez Radę.

3.3 Poprawki Parlamentu Europejskiego odrzucone przez Komisję i włączone w całości, w części lub co do zasady do stanowiska Rady w pierwszym czytaniu

Wykaz chorób zwierząt: Parlament Europejski zaproponował w szeregu poprawek (w szczególności poprawki 13, 14, 65–67, 70–72, 76, 77, 80–82 i 88–90) usunięcie uprawnień wykonawczych Komisji na mocy artykułów 5, 7 i 8, umożliwiających ustalenie wykazu chorób zwierzęcych i gatunków, do których mają zastosowanie przepisy rozporządzenia, i kategoryzacji chorób w różnych grupach według tego, które środki są w odniesieniu do nich odpowiednie. Parlament Europejski zaproponował zamieszczenie wykazu chorób w załączniku do rozporządzenia, ale przekazanie przy tym Komisji uprawnień delegowanych w celu zmiany lub uzupełniania tego wykazu (poprawka 331).

Rada zaproponowała, by krótką listę pięciu najważniejszych chorób wpisać do części normatywnej rozporządzenia, a wyszczególnienie pozostałych chorób, kategoryzację wszystkich chorób wpisanych do wykazu oraz wykaz gatunków przyjmować w drodze aktów wykonawczych. Rada dodała także więcej kryteriów umieszczania w wykazie i kategoryzacji chorób zwierząt (dotyczących odpowiednio art. 5 i 8), które jej zdaniem uzupełniają brakujące zasadnicze elementy normatywnej części wniosku Komisji.

Parlament uznał wartość tych dodatkowych zasadniczych elementów zawierających bardziej szczegółowe kryteria sporządzania wykazu i kategoryzacji chorób. Ponadto Parlament wyraził zgodę na proponowany wykaz pięciu chorób w art. 5 oraz ewentualne umieszczenie innych chorób w wykazie w załączniku zmienianym aktem delegowanym, przy zachowaniu uprawnień wykonawczych w odniesieniu do kategoryzacji chorób zwierząt (zgodnie z art. 8).

Wprawdzie Komisja początkowo odrzuciła wyżej wymienione poprawki Parlamentu Europejskiego, może jednak zaakceptować ostateczne stanowiska Rady i Parlamentu jako rozwiązanie kompromisowe, które zachowuje niezbędną skuteczność, elastyczność i pewność prawną w odniesieniu do wykazu i kategoryzacji chorób oraz wykazu gatunków.

Konsultacje z zainteresowanymi stronami i naukowcami: Parlament Europejski w poprawkach 41, 66, 75, 77, 82, 157, 260 i 322 określił wymóg przeprowadzenia kilku rodzajów szczególnych konsultacji podczas opracowywania aktów delegowanych. Wbrew przepisom art. 290 ust. 2 TFUE niektóre z wymienionych poprawek nakładały na Komisję prawnie wiążący wymóg przeprowadzenia takich konsultacji.

Rada w swoim stanowisku pragnęła podkreślić znaczenie konsultacji Komisji z ekspertami, w tym ekspertami z państw członkowskich, i dokonała stosownych zmian we wniosku. Rada poparła również Parlament w kwestii zaangażowania zainteresowanych stron w konsultacje.

Komisja nie może zaakceptować poprawek Parlamentu Europejskiego, które są sprzeczne z art. 290 ust. 2 TFUE. Może jednak wyrazić zgodę na sformułowanie ze stanowiska Rady, zgodnie z którym przeprowadzałyby konsultacje z ekspertami, zainteresowanymi podmiotami i Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności, a także angażowała się w szersze konsultacje społeczne w stosownych przypadkach.

Klauzula przeglądowa (sprawozdanie Komisji): poprawka 330 Parlamentu Europejskiego zawarła w artykule wymóg, by Komisja przedkładała sprawozdanie ze skutków rozporządzenia najpóźniej do dnia 31 grudnia 2019 r. Rada zwróciła się również o zawarcie

obowiązku sprawozdawczego w motywie lub w artykule, przy jednoczesnym unikaniu niepotrzebnych obciążeń administracyjnych.

Komisja początkowo odrzuciła ten dodatkowy obowiązek przekazywania informacji, ponieważ istnieją inne instrumenty, takie jak kontrole sprawności i oceny, mające na celu określenie wpływu prawodawstwa UE. Ponadto pierwotny termin był zbyt krótki. W ramach ogólnego kompromisu Komisja może zaakceptować poprawkę zaproponowaną przez Parlament Europejski, z zastrzeżeniem przeformułowania przewidzianego w stanowisku Rady.

Dobrostan zwierząt: Parlament Europejski pierwotnie zgłosił szereg poprawek dotyczących dobrostanu zwierząt. Niektóre zostały przyjęte przez Radę (zob. pkt 3.2), podczas gdy inne (np. poprawki 173, 180, 194 i 257) szły dalej, określając przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt, a tym samym zakłócając istniejące przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt i potencjalnie naruszając środki kontroli choroby w sytuacjach nadzwyczajnych. Rada wyraża zdecydowaną wolę rozdzielenia zdrowia i dobrostanu zwierząt i odrzuca te poprawki, w dużej mierze zgadzając się z poglądami Komisji. Ponadto żadne poprawki, które częściowo pokrywały się lub były sprzeczne z obowiązującymi wymogami – lub stwarzały ryzyko dla zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego – nie zostały włączone do stanowiska Rady. Komisja popiera to stanowisko.

Parlament Europejski był w stanie ostatecznie zrezygnować z niektórych swoich poprawek lub dostosować je, lecz poprosił Komisję o zobowiązanie do podjęcia działań na rzecz ochrony zwierząt poprzez oświadczenie na temat dobrostanu zwierząt. W ramach ogólnego porozumienia Komisja w drodze wyjątku zgodziła się na złożenie oświadczenia.

Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe: Parlament Europejski przyjął kilka poprawek dotyczących oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe została już uwzględniona we wniosku Komisji poprzez przepisy dotyczące oporności na leczenie oraz profilu choroby. Poprawki zobowiązujące podmioty do uwzględniania zagrożeń wynikających z oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe lub podnoszenia świadomości na temat takich zagrożeń są dopuszczalne (poprawki 73 i 101), podczas gdy zmiany wpływające na prawodawstwo dotyczące weterynaryjnych produktów leczniczych nie mogą zostać poparte, gdyż wykraczają poza zakres przedmiotowego wniosku.

Parlament Europejski domagał się również dostosowania art. 9 (poprawka 94) poprzez ustanowienie w nim odpowiedzialności podmiotów za odpowiedzialne stosowanie leków weterynaryjnych, ponieważ w jego opinii takie wyraźne zobowiązanie jest konieczne w prawodawstwie UE do ustanowienia powiązania z wnioskiem w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych (COM(2014) 558, 2014/0257 (COD)). Ostatecznie Parlament Europejski był skłonny zrezygnować z innych poprawek dotyczących oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i weterynaryjnych produktów leczniczych, ale zażądał w zamian wspólnego oświadczenia Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz oświadczenia Komisji w sprawie regularnych sprawozdań dotyczących stosowania przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych u zwierząt w Unii.

Rada zasadniczo zaakceptowała poprawkę 94 i poparła wspólne oświadczenie. Komisja może zgodzić się na poprawkę 94 w brzmieniu przeformułowanym w stanowisku Rady, poprzez wspólne oświadczenie w sprawie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz, jako rozwiązanie kompromisowe, złożyć oświadczenie w sprawie regularnych sprawozdań dotyczących stosowania przeciwdrobnoustrojowych weterynaryjnych produktów leczniczych.

Inne osoby zawodowo zajmujące się zwierzętami i profesjonalne podmioty realizujące określone zadania w imieniu właściwego organu: Parlament Europejski postulował uznanie niektórych zawodów, takich jak specjaliści ds. zdrowia pszczoł, na takich samych zasadach jak uznanie lekarzy weterynarii (poprawki 103 i 110) oraz zezwolenie niektórym innym wykwalifikowanym osobom lub organizacjom zawodowym na wykonywanie niektórych zadań (poprawki 19 i 109).

Rada zajęła się tą samą kwestią, otwierając przed państwami członkowskimi możliwość udzielania zezwoleń innym specjalistom w przypadku niektórych zadań, przy uwzględnieniu zasady pomocniczości poprzez umożliwienie państwom członkowskim podejmowania własnych decyzji dotyczących zezwoleń w oparciu o istniejące struktury krajowe. Jest to zgodne ze stanowiskiem Komisji, że zadania mogą być przekazywane innym osobom zawodowo zajmującym się zwierzętami, o ile jest to zgodne z normami międzynarodowymi, a zasada pomocniczości i zasada proporcjonalności są przestrzegane.

Laboratoria ds. zdrowia zwierząt: Parlament Europejski przewidział (poprawki 150–155) wymagania dotyczące laboratoriów urzędowych ds. zdrowia zwierząt, łącznie z przepisami dotyczącymi sieci laboratoriów oraz wymaganiami dotyczącymi laboratoriów urzędowych, a także krajowych i unijnych laboratoriów referencyjnych. Komisja nie zgadza się na te poprawki, ponieważ zadania i kompetencje tych laboratoriów są objęte wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie kontroli urzędowych.

Rada zasadniczo zgodziła się z poglądem Komisji i, w ramach kompromisu, zaproponowała nowy artykuł łączący wymagania dotyczące laboratoriów zawarte we wniosku dotyczącym zdrowia zwierząt i we wniosku dotyczącym kontroli urzędowych. W duchu kompromisu rozwiązanie to jest możliwe do zaakceptowania przez Komisję.

3.4 Poprawki Parlamentu Europejskiego przyjęte przez Komisję w całości, w części lub co do zasady, ale niewłączone do stanowiska Rady w pierwszym czytaniu

Pewne drobne kwestie zostały częściowo zaakceptowane przez Komisję, jednak nie zostały włączone do ostatecznego stanowiska Rady, ponieważ w trakcie negocjacji stały się bezprzedmiotowe, zostały już objaśnione w innych miejscach lub w sposób dorozumiany ujęte we wniosku (np. poprawki 4, 8, 26, 45, 156, 222 i 277).

3.5 Poprawki Parlamentu Europejskiego odrzucone przez Komisję i niewłączone do stanowiska Rady w pierwszym czytaniu

Działania strategiczne państw członkowskich w odniesieniu do chorób nieujętych w wykazie: Parlament Europejski zażądał (poprawki 29 i 107), by państwa członkowskie podejmowały działania strategiczne w odniesieniu do chorób, w tym tych, które ocenia się jako niemające znaczenia dla Unii i które tym samym nie są wymienione w wykazie do celów interwencji Unii.

Rada nie uwzględniła poprawek Parlamentu Europejskiego, ponieważ przepis ten wykracza poza zakres wniosku i spowodowałby nieuzasadnione obciążenie administracyjne i finansowe dla państw członkowskich. Komisja popiera stanowisko Rady, ponieważ działania strategiczne w odniesieniu do chorób nieujętych w wykazie podlegają zasadzie pomocniczości.

Weterynaryjne produkty lecznicze: poprawki Parlamentu nr 94, 159, 160, 162 oraz 163–165 regulują stosowanie weterynaryjnych produktów leczniczych w Unii w sposób, który zakłóca funkcjonowanie istniejących przepisów dotyczących leków weterynaryjnych i

proceedzi do znacznego pokrywania się przepisów z wnioskiem Komisji w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych. Rada nie może zatem zaakceptować tych poprawek. Komisja podziela stanowisko Rady.

Środki krajowe: Parlament Europejski zaproponował poprawki 37, 268 i 323, umożliwiające państwom członkowskim ograniczenie przemieszczania zwierząt lub produktów, jeśli państwo członkowskie uzna, że jest to naukowo uzasadnione i konieczne, aby zapobiec wprowadzeniu lub rozprzestrzenianiu się dowolnej choroby. Poprawki te idą dalej niż obecny system „dodatkowych gwarancji”, utrzymany we wniosku Komisji, zgodnie z którym Komisja zatwierdza dla ograniczonej liczby chorób dodatkowe gwarancje dla wewnątrzunijnego handlu wymagane przez państwo członkowskie, które zdecydowało się na dobrowolne zwalczanie co najmniej jednej spośród tych chorób.

Rada zaproponowała poprawki, które wyjaśniają „dodatkowe gwarancje” i umożliwiają państwom członkowskim podejmowanie własnych środków zapobiegania chorobom i kontroli. Komisja uważa, że stanowisko Rady stanowi odpowiedni kompromis, ponieważ w pewnym stopniu odpowiada na obawy Parlamentu Europejskiego przy jednoczesnym zachowaniu zasad jednolitego rynku.

„Zwierzęta nieutrzymywane, zbłąkane i dziczące”: kilkanaście poprawek Parlamentu Europejskiego (poprawki 49, 51, 53, 74, 198–201, 203, 211–215 i 218) miało na celu zdefiniowanie zbłąkanych, dziczących lub „nieutrzymywanych” zwierząt jako kategorii zwierząt różniących się od zwierząt „dzikich”. Obawy Parlamentu dotyczyły faktu, że te kategorie zwierząt nie powinny być wyłączone z zakresu stosowania przepisów Unii.

We wniosku Komisji dokonano wyraźnego rozróżnienia pomiędzy „zwierzętami utrzymywanymi” a „zwierzętami dzikimi” oraz regułami dotyczącymi zapobiegania chorobom zwierzęcy i ich kontroli, które mogą być stosowane do zwierząt znajdujących się pod kontrolą człowieka, a regułami stosowanymi do zwierząt, które nie znajdują się pod kontrolą człowieka. W tym kontekście zbłąkane lub dziczące zwierzęta, w tym gatunków tradycyjnie utrzymywanych, są traktowane jako „zwierzęta dzikie”. Określenie tych zwierząt jako odrębnej kategorii może spowodować zamieszanie, niepewność prawną i potencjalne ograniczenie środków, jakie można będzie wobec nich podejmować.

Rada zaakceptowała logikę wniosku Komisji i dodała pewne wyjaśnienia, w tym całą część dotyczącą przemieszczania o charakterze niehandlowym zwierząt domowych, w której odróżnia się przemieszczanie zwierząt utrzymywanych dla towarzystwa od przemieszczania zbłąkanych oraz innych zwierząt. Komisja popiera te rozwiązania, które są zgodne z kierunkiem określonym we wniosku Komisji i zwiększają przejrzystość.

Identyfikacja i rejestracja psów: Parlament Europejski zawarł w poprawce 236 wymóg, by wszystkie państwa członkowskie wprowadziły obowiązkową rejestrację wszystkich psów oraz, w stosownych przypadkach, utworzyły bazę danych. We wniosku Komisji przewidziano podstawę prawną dla ewentualnego przyszłego wprowadzenia wymogów w zakresie identyfikacji i rejestracji różnych gatunków zwierząt, w tym ewentualnie psów. Rada poparła wniosek Komisji, ponieważ nałożenie na wszystkie państwa członkowskie wymogu ustanowienia takiego systemu bez przeprowadzenia właściwej oceny skutków może być niewspółmierne do ryzyka dla zdrowia zwierząt i nieść ze sobą obciążenie finansowe oraz administracyjne przy nieokreślonych korzyściach.

Przemieszczanie zwierząt domowych o charakterze niehandlowym: kilkanaście poprawek Parlamentu Europejskiego (poprawki 36, 39, 40, 54, 239–244, 246–247, 263–267 i 325) pociąga za sobą zachowanie rozporządzenia (UE) nr 576/2013 w sprawie przemieszczania

o charakterze niehandlowym zwierząt domowych („rozporządzenie w sprawie zwierząt domowych”), które miało zostać uchylone we wniosku dotyczącym zdrowia zwierząt.

Celem wniosku Komisji było zintegrowanie wszystkich odpowiednich przepisów dotyczących zdrowia zwierząt dla wszystkich gatunków i kategorii zwierząt w ramach jednego zbioru przepisów. Zapewniłoby to możliwość traktowania zwierząt, takich jak psy i koty, w sposób spójny z punktu widzenia zdrowia zwierząt, bez względu na to, czy są one utrzymywane czy zblakane oraz czy są one przedmiotem obrotu handlowego czy też są przemieszczane w celach niehandlowych jako zwierzęta domowe.

Zarówno Rada, jak i Parlament Europejski wyraziły zastrzeżenia dotyczące uchylecia rozporządzenia w sprawie zwierząt domowych tak szybko po jego przyjęciu. Parlament uznał, że rozporządzenie w sprawie zwierząt domowych powinno nadal mieć zastosowanie. W stanowisku Rady stwierdzono, że przemieszczanie o charakterze niehandlowym zwierząt domowych logicznie wpisuje się w ramy dotyczące zdrowia zwierząt, ale że kwestia rozporządzenia w sprawie zwierząt domowych nie powinna być ponownie otwierana tak niedługo po jego przyjęciu. W związku z tym Rada zaproponowała 10-letni okres stosowania rozporządzenia w sprawie zwierząt domowych wraz ze zbiorem reguł we wniosku dotyczącym zdrowia zwierząt, które odpowiadałyby regułom określonym w rozporządzeniu w sprawie zwierząt domowych i zastępowały je po tym 10-letnim okresie stosowania.

Stanowisko Rady stanowi dobry kompromis w stosunku do stanowiska Parlamentu Europejskiego i w związku z tym Komisja może je poprzeć.

Zachowanie przepisów dotyczących identyfikacji i rejestracji świń, owiec i kóz: Parlament Europejski w poprawkach 238, 326 i 327 zwrócił się o utrzymanie rozporządzenia (WE) nr 21/2004 dotyczącego identyfikacji i rejestracji owiec i kóz oraz dyrektywy 2008/71/WE w sprawie identyfikacji i rejestracji świń.

Komisja zaproponowała uchylenie obecnych przepisów dotyczących identyfikacji i rejestracji, tak aby wszystkie kwestie zdrowia zwierząt były objęte jednym zestawem ogólnych zasad. Komisja zamierzała zachować ducha i szczegóły tych przepisów i zapewnić stabilność państwom członkowskim i podmiotom, jednocześnie umożliwiając większą elastyczność przy przyjmowaniu nowych technologii, dostosowywaniu się do nowych wyzwań i przyznawaniu odstępstw w sytuacjach niskiego ryzyka. Rada w swoim stanowisku poparła wniosek Komisji.

Zwierzęta wodne, zmiany w definicjach odnoszących się do akwakultury: Parlament Europejski zaproponował poprawki 50, 291–296, 300–304, 306 i 307, wprowadzające nową kategorię „utrzymywanych zwierząt wodnych” i oddzielające tym samym „akwakulturę” od „innych utrzymywanych zwierząt wodnych”. We wniosku Komisji wprowadzono rozróżnienie między „zwierzętami utrzymywanymi” a „zwierzętami dzikimi”, przy którym zwierzęta akwakultury traktuje się jako utrzymywane zwierzęta wodne. Rada starała się odpowiedzieć na obawy Parlamentu bez podważania pierwotnego założenia wniosku Komisji poprzez jaśniejsze sformułowanie definicji zwierząt akwakultury i doprecyzowanie, które środki zapobiegania chorobom i ich kontroli mają zastosowanie do akwakultury, a które do „dzikich zwierząt wodnych”. Komisja może zatem poprzeć rozwiązanie proponowane przez Radę.

3.6 Nowe przepisy wprowadzone przez Radę

Okresy przejściowe: Rada wyraziła zaniepokojenie liczbą przepisów, które zostaną uchylone i zastąpione przez nowe ramy w zakresie zdrowia zwierząt. Aby pozostawić więcej czasu na wdrożenie przepisów, Rada zaproponowała ogólny okres przejściowy wynoszący 60 miesięcy zamiast 36 miesięcy proponowanych przez Komisję. Wystąpiła także o dodatkowe środki

przejściowe, takie jak zobowiązanie Komisji do przyjęcia niektórych kluczowych aktów delegowanych co najmniej 24 miesiące przed datą rozpoczęcia stosowania rozporządzenia, a w odniesieniu do innych aktów delegowanych i wykonawczych – do określenia okresu co najmniej sześciu miesięcy od przyjęcia pierwszego zestawu takich aktów do ich stosowania.

Stanowisko Rady jest do przyjęcia dla Komisji w ramach ogólnego kompromisu, a także biorąc pod uwagę czas niezbędny do opracowania odpowiednich aktów delegowanych i wykonawczych. Parlament Europejski nie sprzeciwił się temu wymogowi.

Środki przejściowe (uznawanie praw nabytych): Rada wprowadziła nowe artykuły zapewniające podmiotom i państwom członkowskim możliwość uznania uprawnień w odniesieniu do zatwierdzania lub rejestracji istniejących podmiotów i zakładów, zatwierdzonych statusów obszaru wolnego od choroby, a także przepisów szczególnych dotyczących salmonelli. Te dodatkowe przepisy są możliwe do zaakceptowania przez Komisję, ponieważ zapewniają automatyczne przeniesienie obowiązujących obecnie uprawnień do nowych ram prawnych, dzięki czemu pomagają uniknąć zbędnych kosztów i obciążeń administracyjnych dla podmiotów i właściwych organów oraz gwarantują pewność prawną w okresie przejściowym. Parlament Europejski poparł te zmiany.

Obowiązek rejestracji niektórych podmiotów prowadzących zgromadzenia: w swoim stanowisku Rada dodała przepisy dotyczące obowiązku rejestracji niektórych podmiotów bez zakładów prowadzących transakcje dotyczące zwierząt, które mogą mieć wpływ na identyfikowalność tych zwierząt. Komisja może zaakceptować te poprawki, ponieważ przyczyniają się do ogólnej identyfikowalności i są spójne z wymogami obowiązującego prawodawstwa dotyczącego zdrowia zwierząt. Parlament Europejski poparł te zmiany.

4. PODSUMOWANIE

Komisja jest zdania, że wspólne stanowisko przyjęte przez Radę kwalifikowaną większością głosów odzwierciedla pierwotne cele wniosku Komisji oraz uwzględnia wiele kwestii podniesionych przez Parlament Europejski. Choć wspólne stanowisko różni się pod pewnymi względami od pierwotnego wniosku Komisji, Komisja uważa, że stanowi ono starannie zrównoważone rozwiązanie kompromisowe, i z satysfakcją przyjmuje fakt, że uwzględniono w nim wszystkie kwestie, które Komisja uznała za istotne, przyjmując swój pierwotny wniosek.

5. OŚWIADCZENIA

5.1 Oświadczenie Komisji w sprawie dobrostanu zwierząt

Rozporządzenie zawiera przepisy dotyczące zapobiegania chorobom zwierząt przenoszonych na zwierzęta lub na ludzi oraz zwalczania tych chorób; nie zawiera ono przepisów regulujących dobrostan zwierząt, chociaż zdrowie i dobrostan zwierząt są ze sobą powiązane. Unia ma dobrze opracowane prawo w zakresie dobrostanu zwierząt obejmujące różne gatunki (brojlery, kury niośki, trzodę chlewną, cielęta) i formy działalności (rolnictwo, transport, ubój, badania naukowe itp.). Te przepisy w zakresie dobrostanu zwierząt będą nadal obowiązywać. Komisja przywiązuje wielką wagę do dobrostanu zwierząt zgodnie z art. 13 Traktatu i w granicach w nim określonych, co obejmuje pełne wdrożenie przepisów prawnych i odpowiednie prace nad nimi.

5.2 Wspólne oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji na temat oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i stosowania weterynaryjnych produktów leczniczych

W komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. Plan działania na rzecz zwalczania rosnącego zagrożenia związanego z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe¹ podkreślono rolę zapobiegawczą rozporządzenia w sprawie chorób zakaźnych zwierząt („prawo zdrowia zwierząt”) i oczekiwane w związku z tym ograniczenie stosowania antybiotyków u zwierząt. Oprócz wymogów określonych w rozporządzeniu, wzywa się państwa członkowskie do gromadzenia odpowiednich, porównywalnych i wystarczająco szczegółowych danych na temat faktycznego stosowania u zwierząt przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych przeciwdrobnoustrojowych oraz do przesyłania tych danych Komisji w celu zapewnienia bardziej ostrożnego stosowania przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych u zwierząt, co ma przyczyniać się do ograniczenia ryzyka oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

5.3 Oświadczenie Komisji na temat regularnej sprawozdawczości ze stosowania przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych u zwierząt w Unii

Komisja zobowiązuje się publikować regularne sprawozdania dotyczące stosowania przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych u zwierząt w UE na podstawie danych udostępnianych przez państwa członkowskie.

¹ COM (2011) 748.